Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

16. juli 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — statsstøtte — artikel 107, stk. 1, TEUF — offentlige myndigheders afhændelse af landbrugsgrunde — national bestemmelse, der tillader de kompetente myndigheder at modsætte sig afhændelse af en landbrugsgrund, når den tilbudte pris står i »åbenbart misforhold« til markedsværdien — fordel, som indrømmes visse virksomheder eller produktioner — kriteriet om den private investor — fastsættelse af »markedsværdien««

I sag C-39/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesgerichtshof (Tyskland) ved afgørelse af 29. november 2013, indgået til Domstolen den 27. januar 2014, i sagen indledt af:

BVVG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH

procesdeltagere:

Thomas Erbs,

Ursula Erbs,

Landkreis Jerichower Land,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano (refererende dommer), og dommerne A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger og F. Biltgen,

generaladvokat: P. Cruz Villalón

justitssekretær: fuldmægtig M. Aleksejev,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. december 2014,

efter at der er afgivet indlæg af:

— BVVG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH ved Rechtsanwalt C. von Donat

— Thomas og Ursula Erbs ved Rechtsanwalt T. Rehmann

* Processprog: tysk.

— Landkreis Jerichower Land ved W. Sonderhoff, som befuldmægtiget

— den tyske regering ved T. Henze og B. Beutler, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved P.-J. Loewenthal og R. Sauer, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 17. marts 2015,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 107, stk. 1, TEUF.

2 Anmodningen er blevet indgivet inden for rammerne af en tvist mellem BVVG Bodenverwertungs- und -verwaltungs GmbH (herefter »BVVG«) og Landkreis Jerichower Land (Jerichower Land amt, Tyskland) vedrørende sidstnævntes afvisning af at godkende salget af en landbrugsgrund til Thomas og Ursula Erbs (herefter »ægtefællerne Erbs«).

Retsforskrifter

EU-retten

3 Del II, punkt 1, første afsnit, i Kommissionens meddelelse af 10. juli 1997 om statsstøtteelementer i forbindelse med offentlige myndigheders salg af jord og bygninger (EFT C 209, s. 3, herefter »meddelelsen«) har følgende ordlyd:

»Salg af jord og bygninger efter et tilstrækkelig publiceret, offentligt og betingelsesløst udbud, der kan sammenlignes med en auktion, hvor det højeste eller eneste tilbud accepteres, er pr. definition et salg til markedsværdien og indeholder følgelig ingen statsstøtte. […]«

4 Del II, punkt 2, litra a), i meddelelsen har følgende ordlyd:

»Hvis en offentlig myndighed ikke ønsker at anvende den procedure, der er beskrevet under [del II, punkt 1], skal der udføres en uafhængig vurdering af en eller flere vurderingssagkyndige, før der indledes forhandlinger om salg, for at fastlægge en markedsværdi på grundlag af almindeligt accepterede markedsindikatorer og vurderingsstandarder. […]

[…]

Ved »markedsværdi« forstås den pris, hvortil jord og bygninger på værdiansættelsestidspunktet kan sælges ved privat aftale mellem en salgsinteresseret ejer og en uafhængig køber, idet det forudsættes, at ejendommen er udbudt til offentligt salg, at handelen kan finde sted under normale markedsvilkår, og at der under hensyn til ejendommens karakter er normal tid til salgsforhandlingerne […]«

Tysk ret

5 § 1, stk. 1, i Grundstückverkehrsgesetz (lov om foranstaltninger til forbedring af landbrugsstrukturerne og om beskyttelse af landbrugs- og skovbrugsvirksomheder) af 28. juli 1961 (BGBl. I, p. 1091, herefter »GrdstVG«) har følgende ordlyd:

»(1) Bestemmelserne i dette afsnit gælder for land- og skovbrugsgrunde […]«

6 GrdstVG's § 2, stk. 1, bestemmer:

»Afhændelse ved en retshandel af en grund og den obligationsretlige kontrakt herom kræver godkendelse. […]«

7 GrdstVG's § 4 bestemmer:

»Der kræves dog ingen godkendelse, hvis

1. Forbundsrepublikken eller en delstat er kontraherende part i afhændelsen

[...]«

8 GrdstVG's § 9 bestemmer:

»(1) En godkendelse kan kun afvises eller indskrænkes gennem påbud (§ 10) eller vilkår (§ 11), såfremt der foreligger omstændigheder, som viser, at

1. afhændelsen vil medføre en usund fordeling af grunden og jorden, eller

2. grunden eller flere grunde, der tilhører overdrageren og hænger sammen geografisk eller økonomisk set, vil blive mindre eller opdelt på en måde, der er uøkonomisk, eller

3. modværdien står i åbenbart misforhold til grundens værdi.

[...]

(4) Afhændes grunden med henblik på anvendelse til andet end land- eller skovbrug, må det ikke afvises at udstede en godkendelse i henhold til stk. 1, nr. 3.

[...]«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

9 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at BVVG er en privatretlig juridisk person, hvis andele ejes af Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (en offentlig instans med ansvar for opgaver, der specifikt er en følge af Tysklands genforening). BVVG udfører bl.a. det lovbestemte hverv, som består i at privatisere statsligt ejede grunde og bygninger, der benyttes til land- og skovbrug. BVVG handler herved som privatretlig ejer i eget navn, men for Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgabens regning.

10 Efter et offentligt udbud, inden for rammerne af hvilket ægtefællerne Erbst havde afgivet det højeste bud, indgik disse den 31. marts 2008 for en notar en »kontrakt om salg og overdragelse«, hvormed de fra BVGG erhvervede en landbrugsgrund på ca. cirka 2,6 hektar for en pris af 29 000 EUR (herefter »den omhandlede grund«).

11 Ved afgørelse af 5. juni 2008 afviste Landkreis Jerichower Land, der er den lokale myndighed, der har kompetence til at godkende et sådant salg og kontrakten herom, i medfør af GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3, at godkende denne transaktion med den begrundelse, at den aftalte købesum stod i åbenbart misforhold til handelsværdien af den omhandlede landbrugsgrund.

12 Det fremgår således af de nationale domstoles praksis på området, at et sådant misforhold foreligger, når købesummen ligger mere end 50% over den omhandlede »grunds landbrugsmæssige handelsværdi«. Den landbrugsmæssige handelsværdi er den pris, der kan opnås for grunde af samme art og beliggenhed på det tidspunkt, hvor kontrakten indgås, i forbindelse med en handel med grunde mellem to landmænd. Der skal ved fastsættelsen af denne værdi også inddrages afhændelser til andre end landmænd, såfremt afhændelsen sker med henblik på fortsat brug af grunden til landbrugsformål.

13 BVVG og ægtefællerne Erbs indbragte denne afgørelse fra Landkreis Jerichower Land for Amtsgericht – Landwirtschaftsgericht (retten i første instans – afdelingen for landbrugssager), som på grundlag af en sagkyndig vurdering af handelsværdien af den omhandlede grund ikke gav dem medhold.

14 Appelretten, for hvilken denne afgørelse var blevet indbragt, traf afgørelse om indhentelse af endnu en sagkyndig vurdering, hvorved det blev konkluderet, at den landbrugsmæssige handelsværdi af den omhandlede grund var enten 14 168,61 EUR, hvis der foretages en sammenligning med andre salg fra BVVG i regionen, eller 13 648,19 EUR, hvis der ikke foretages en sådan sammenligning. Den sagkyndige vurdering bekræftede således, at den pris på 29 000 EUR, som ægtefællerne tilbød, var højere end 50% over den omhandlede grunds handelsværdi og stod derfor i »åbenbart misforhold« til værdien af grunden som omhandlet i GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3.

15 Appelretten anførte endvidere, at en godkendelse af et salg til en sådan pris til fritidslandmænd som ægtefællerne Erbs ville have negative konsekvenser for landbrugsbedrifterne, med den begrundelse, at hvis priserne på de landbrugsgrunde, som stadig var til rådighed, blev for høje, ville det ikke længere være muligt for de landmænd, som havde behov for en grund for at udvide deres virksomhed, at købe disse grunde. Ifølge appelretten kan en godkendelse af afhændelsen af en landbrugsgrund imidlertid kun afvises, hvis der er en landmand, som ønsker at erhverve den nævnte grund. Appelretten, som havde konstateret, at mindst en anden professionel landmand, der dog ikke havde deltaget i det offentlige udbud, ønskede at erhverve den omhandlede grund til en pris af op til 50% over grundens landbrugsmæssige handelsværdi, forkastede det af BVVG og af ægtefællerne Erbs anlagte søgsmål.

16 BVVG iværksatte kassationsanke for Bundesgerichtshof (den tyske forbundsdomstol). Den forelæggende ret rejser spørgsmålet, om dette selskabs salg af en offentlig ejendom til en pris, der er lavere end den, der følger af et offentligt udbud, resulterer i en fordel for køberen, og i bekræftende fald om en sådan fordel kan begrundes under henvisning til formålet med GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3, nemlig beskyttelsen af landbrugsbedrifternes interesser. Denne ret rejser desuden spørgsmålet, om en afvisning af at sælge til en pris fastsat ved et offentligt udbud er i strid med artikel 107, stk. 1, TEUF, når henses til, at det på tidspunktet for en sådan afvisning endnu ikke er blevet besluttet, hvem den omhandlede grund vil blive solgt til.

17 Under disse omstændigheder har Bundesgerichtshof besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 107, stk. 1, TEUF til hinder for en national bestemmelse som GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3, der med henblik på at forbedre landbrugsstrukturerne forbyder et organ som BVVG, der skal henregnes til staten, at sælge en landbrugsejendom, der står til salg, til højstbydende ved et offentligt udbud, hvis det højeste bud står i åbenbart misforhold til ejendommens værdi?«

Om det præjudicielle spørgsmål

18 Med sit præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om en bestemmelse i national ret som den i hovedsagen omhandlede udgør støtte, der er uforenelig med det indre marked som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.

19 Det skal, henset til formuleringen af spørgsmålet, indledningsvis bemærkes, at Domstolen ikke er kompetent til at træffe afgørelse om en national foranstaltnings forenelighed med EU-retten. Domstolen kan heller ikke tage stilling til foreneligheden af en statsstøtte eller en støtteordning med det indre marked, idet Europa-Kommissionen under forbehold af Domstolens prøvelsesret er enekompetent ved vurderingen af denne forenelighed (dom Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, EU:C:2010:335, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis).

20 Domstolen har imidlertid kompetence til at forsyne den forelæggende ret med alle under EU-retten henhørende fortolkningsbidrag, som gør det muligt for den forelæggende ret at vurdere, om en national foranstaltning er forenelig med EU-retten med henblik på bedømmelsen af den sag, der er indbragt for den. På området for statsstøtte kan Domstolen navnlig give den forelæggende ret en fortolkning, som gør det muligt for den at afgøre, om en national foranstaltning kan kvalificeres som statsstøtte i EU-retlig forstand (dom Fallimento Traghetti del Mediterraneo, EU:C:2010:335, præmis 24 og den deri nævnte retspraksis).

21 Det forelagte spørgsmål kan derfor forstås således, at det ønskes oplyst, om artikel 107, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at en bestemmelse i national ret, der med henblik på at sikre beskyttelsen af landbrugsbedrifters interesser forbyder et organ, der skal henregnes til staten, inden for rammerne af et offentligt udbud at afhænde en landbrugsgrund til den højestbydende, når det er opfattelsen hos den kompetente lokale myndighed, at sidstnævntes bud står i åbenbart misforhold til den anslåede værdi af denne grund, kan henhøre under begrebet »statsstøtte«.

22 Det skal med henblik på besvarelsen af dette spørgsmål bemærkes, at det følger af artikel 107, stk. 1, TEUF, at bortset fra de i traktaterne hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

23 Det følger af Domstolens faste praksis, at kvalificeringen som »støtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF kræver, at samtlige betingelserne i denne bestemmelse er opfyldt (dom Banco Privado Português og Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

24 Det er således ubestridt, at for at en foranstaltning kan anses for »statsstøtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1. TEUF, skal der for det første være tale om statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler, for det andet skal denne støtte kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstater, for det tredje skal den give modtageren en selektiv fordel, og for det fjerde skal den fordreje eller true med at fordreje konkurrencen (dom Trapeza Eurobank Ergasias, C-690/13, EU:C:2015:235, præmis 17 og den deri nævnte retspraksis).

25 Selv om det i hovedsagen i det væsentlige er opfattelsen hos den forelæggende ret, at GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3, opfylder den første, den anden og den fjerde betingelse i den foregående præmis, hersker der ikke desto mindre tvivl med hensyn til fortolkningen og anvendelsen af den tredje betingelse, hvorefter den omhandlede foranstaltning skal give modtageren en selektiv fordel.

26 Det bemærkes herved, at i henhold til Domstolens faste praksis kan statsstøttebegrebet ikke blot omfatte positive ydelser som bl.a. tilskud, lån eller deltagelse i virksomheders kapital, men ligeledes indgreb, der under forskellige former letter de byrder, som normalt belaster en virksomheds budget, og

derved, uden at være tilskud i ordets egentlige forstand, er af samme art og har tilsvarende virkninger (dom Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis). For at kunne fastslå forekomsten af statsstøtte skal der herved føres bevis for en tilstrækkeligt direkte forbindelse mellem på den ene side den fordel, som støttemodtageren er tillagt, og på den anden side en formindskelse af statsbudgettet eller en tilstrækkeligt konkret økonomisk risiko for en belastning af dette budget (jf. i denne retning dom Bouygues og Bouygues Télécom mod Kommissionen m.fl. og Kommissionen mod Frankrig m.fl., C-399/10 P og C-401/10 P, EU:C:2013:175, præmis 109).

27 Domstolen har således allerede fastslået, at det i princippet ikke kan udelukkes, at et salg af offentlige jordgrunde til en lavere pris end markedsprisen kan udgøre statsstøtte (dom Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, præmis 31).

28 Et sådant salg kan således give køberen i dennes egenskab af modtager en fordel, som i det væsentlige indebærer en formindskelse af statsbudgettet, idet staten giver afkald på forskellen mellem grundens handelsværdi og den lavere pris, som betales af denne køber.

29 Hvad navnlig angår offentlige myndigheders salg af jordgrunde eller bygninger til en virksomhed eller en privatperson, som udøver økonomisk virksomhed såsom land- eller skovbrug, har Domstolen præciseret, at et sådant salg kan indeholde elementer af statsstøtte, bl.a. når det ikke sker til markedsværdien, dvs. den pris, som en privat investor, der handler under normale konkurrencevilkår, kunne have fastsat (dom Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

30 Heraf følger, at når national ret indfører regler for beregning af markedsværdien af jordgrunde med henblik på offentlige myndigheders salg af disse, skal anvendelsen af nævnte regler, for at de er i overensstemmelse med artikel 107, stk. 1, TEUF, i alle tilfælde resultere i en pris, som ligger så tæt som muligt på markedsværdien (jf. i denne retning dom Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, præmis 35).

31 Flere metoder kan imidlertid resultere i priser, som svarer til markedsværdien. Blandt disse metoder er salg til den højestbydende og en sagkyndig vurdering som omhandlet i meddelelsens afsnit II, punkt 1 og 2. Ligeledes kan det ikke udelukkes, at andre metoder også kan gøre det muligt at nå det samme resultat (jf. i denne retning dom Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, præmis 35 og 39).

32 Hvad netop angår metoden med salg til den højestbydende har Domstolen allerede i forbindelse med en sag vedrørende en offentlig myndigheds salg af en myndigheden tilhørende virksomhed fastslået, at når en offentlig myndighed anvender en åben, gennemsigtig og ubetinget udbudsprocedure, er der en formodning for, at markedsprisen svarer til det højeste bud, idet det dog skal godtgøres, at dette bud for det første er bindende og troværdigt, og at en hensyntagen til andre økonomiske faktorer end prisen for det andet er ubegrundet (dom Land Burgenland m.fl. mod Kommissionen, C-214/12 P, C-215/12 P og C-223/12 P, EU:C:2013:682, præmis 94).

33 Domstolen har desuden præciseret, at det under sådanne omstændigheder ikke er nødvendigt at benytte andre midler med henblik på undersøgelsen af markedsprisen, såsom uafhængige sagkyndige vurderinger (jf. i denne retning dom Land Burgenland m.fl. mod Kommissionen, C-214/12 P, C-215/12 P og C-223/12 P, EU:C:2013:682, præmis 95).

34 Det bemærkes, at i medfør af den i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelse kan den kompetente lokale myndighed efter et offentligt udbud afvise at godkende salget af en landbrugsgrund tilhørende staten til den højestbydende, hvis det er myndighedens opfattelse, at den foreslåede pris står i åbenbart misforhold til værdien af grunden.

35 Som anført i nærværende doms præmis 12 foreligger der i henhold til praksis fra de nationale domstole et sådant misforhold, når købsprisen ligger mere end 50% over den omhandlede »grunds landbrugsmæssige handelsværdi« vurderet i forhold til den pris, der betales for grunde af samme art og beliggenhed på det tidspunkt, hvor kontrakten indgås, i forbindelse med en handel med grunde inden for landbrugssektoren. I forbindelse med denne vurdering tages der også hensyn til afhændelser til andre end landmænd, såfremt afhændelsen sker med henblik på fortsat brug af grunden til landbrugsformål.

36 Anvendelsen af GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3, kan derfor være til hinder for virkeliggørelsen af målene med en offentlig udbudsprocedure, idet den bevirker en afvisning af det højeste bud, som imidlertid må formodes at svare til markedsprisen for den omhandlede grund som anført i nærværende doms præmis 32.

37 Reglen i GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3, kan desuden, for så vidt som den gør det muligt for en tredjemand, som i givet fald ikke engang har deltaget i den offentlige udbudsprocedure, efter den kompetente lokale myndigheds afvisning at erhverve den samme grund til en lavere pris end den, som blev foreslået i nævnte udbud, henhøre under begrebet »statsstøtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.

38 Anvendelsen af en sådan foranstaltning bevirker således, at en tredjemandskøber i sin egenskab af modtager indrømmes en fordel, idet statens budget formindskes, ved at staten giver afkald på forskellen mellem grundens værdi som vurderet af de kompetente lokale myndigheder og den højere pris, som er foreslået af den højestbydende inden for rammerne af det offentlige udbud.

39 Det kan ikke desto mindre ikke udelukkes, at metoden med salg til den højestbydende under særlige omstændigheder ikke gør det muligt at nå frem til en pris, der svarer til markedsværdien af det omhandlede gode, og at der derfor kan tages hensyn til andre faktorer end prisen.

40 Dette kan bl.a., som generaladvokaten har anført i punkt 71 i forslaget til afgørelse, være tilfældet, når det højeste bud ligger væsentligt over både alle budpriserne og den skønnede handelsværdi af godet på grund af buddets klart spekulative karakter.

41 Under disse omstændigheder er metoden med salg til den højestbydende ikke egnet til at afspejle markedsværdien af den omhandlede grund.

42 En national bestemmelse, der gør det muligt for den kompetente nationale myndighed under sådanne omstændigheder at afvise et bud, som efter dens opfattelse er uforholdsmæssigt, og af denne grund at afvise at godkende salget af den landbrugsgrund, som buddet vedrører, kan derfor ikke anses for »statsstøtte«, forudsat at anvendelsen af denne bestemmelse gør det muligt at nå frem til en pris, som i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 30, ligger så tæt som muligt på markedsværdien af den omhandlede grund.

43 Som generaladvokaten har anført i punkt 65 i forslaget til afgørelse, råder Domstolen i den foreliggende sag ikke over alle oplysninger vedrørende den metode, som de kompetente lokale myndigheder eller de af de nationale domstole udpegede sagkyndige har anvendt ved vurderingen af prisen på grundene i forbindelse med anvendelsen af GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3.

44 Navnlig gør sagsakterne for Domstolen det ikke muligt at identificere de markedsindikatorer eller de bedømmelseskriterier, på grundlag af hvilke den reelle markedsværdi af en landbrugsgrund beregnes.

45 Domstolen kan derfor ikke fastslå, om anvendelsen af den i hovedsagen omhandlede nationale bestemmelse reelt gør det muligt at nå frem til en pris, der i videst muligt omfang svarer til markedsværdien af den omhandlede grund, således som det kræves i henhold til den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 30.

46 Det tilkommer derfor den forelæggende ret at foretage en sådan bedømmelse i hovedsagen.

47 Den forelæggende ret skal i forbindelse med denne analyse navnlig sikre sig, at metoden for vurdering af landbrugsgrundenes værdi ledsages af en ajourføringsmekanisme, der tager hensyn til udviklingen i markedspriserne, således at vurderingen i videst muligt omfang svarer til den aktuelle handelsværdi af disse grunde (jf. i denne retning dom Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, præmis 43).

48 Det er endvidere i lyset af alle de faktiske omstændigheder i hovedsagen og bl.a. forløbet af den omhandlede udbudsprocedure i denne sag, at det påhviler den forelæggende ret at fastslå, om det højeste bud svarer til markedsværdien af den omhandlede grund, eller om en hensyntagen til andre faktorer end prisen er nødvendig og således kan begrunde anvendelsen af foranstaltningen i GrdstVG's § 9, stk. 1, nr. 3.

49 Den tyske regering har herved anført, at denne foranstaltning kan begrundes med krav, som vedrører beskyttelsen af landbrugsbedrifters interesser.

50 Foranstaltningen tilsigter navnlig at undgå, at professionelle landmænd skal bære omkostninger i forbindelse med erhvervelse af nye grunde, som kan bringe rentabiliteten af deres bedrifter i fare.

51 Det skal imidlertid herved bemærkes, at en sådan argumentation ikke i sig selv er tilstrækkelig til, at en sådan foranstaltning uden videre kan falde uden for begrebet »statsstøtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.

52 Det følger således af Domstolen faste praksis, at denne bestemmelse ikke sondrer ud fra grundene til eller formålet med de statslige interventioner, men definerer disse i kraft af deres virkninger (jf. dom 3M Italia, C-417/10, EU:C:2012:184, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

53 Den af den forelæggende ret påberåbte omstændighed, hvorefter afvisningen af at sælge til den pris, som fastlægges ved et udbud, i medfør af GrdstVG'§ 9, stk. 1, nr. 3, finder sted, inden der er truffet nogen afgørelse om, hvem den omhandlede grund vil blive solgt til, er uden relevans for kvalificeringen af den nævnte foranstaltning som »statsstøtte« som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.

54 Det ville således være i strid med logikken i det permanente system for kontrol af statsstøtte, som er indført ved artikel 107 TEUF og 108 TEUF, at underlægge kvalificeringen af en national foranstaltning som »støtte« en undersøgelse af, om hver modtager reelt fik de fordele, som er forbundet med den omhandlede foranstaltning.

55 På baggrund af samtlige disse betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 107, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at en bestemmelse i national ret som den i hovedsagen omhandlede, der med henblik på at sikre beskyttelsen af landbrugsbedrifters interesser forbyder et organ, der skal henregnes til staten, inden for rammerne af et offentligt udbud at afhænde en landbrugsgrund til den højestbydende, når det er opfattelsen hos den kompetente lokale myndighed, at sidstnævntes bud står i åbenbart misforhold til den anslåede værdi af denne grund, ikke henhører under begrebet »statsstøtte«, forudsat at anvendelsen af denne bestemmelse gør det muligt at nå frem til en pris, som ligger så tæt som muligt på markedsværdien af den omhandlede landbrugsgrund, hvilket det påhviler den forelæggende ret at undersøge.

Sagens omkostninger

56 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 107, stk. 1, TEUF skal fortolkes således, at en bestemmelse i national ret som den i hovedsagen omhandlede, der med henblik på at sikre beskyttelsen af landbrugsbedrifters interesser forbyder et organ, der skal henregnes til staten, inden for rammerne af et offentligt udbud at afhænde en landbrugsgrund til den højestbydende, når det er opfattelsen hos den kompetente lokale myndighed, at sidstnævntes bud står i åbenbart misforhold til den anslåede værdi af denne grund, ikke henhører under begrebet »statsstøtte«, forudsat at anvendelsen af denne bestemmelse gør det muligt at nå frem til en pris, som ligger så tæt som muligt på markedsværdien af den omhandlede landbrugsgrund, hvilket det påhviler den forelæggende ret at undersøge.

Underskrifter